

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

§. 340 občnega sodnega reda v državnem zboru.

—o.— Na dnevni red prihodnje seje državnega zbora postavljen je tudi predlog poslanca profesorja Richter-ja, da naj bi se odvzela ostrost §. 340 občnega sodnega reda. Ta paragraf daje tožitelju, dobivšemu pravdo, pravico, se končno potem eksekucije poplačati iz premoženja blaga dolžnikovega; le imenovati in zaznamovati mu je premoženje, s katerim ga je volja okoristiti se. Pri tem pa mu je vender paziti, da se ne dotakne tistih dolžnikovih reči, ki so načeloma zavarovane pred prepovedjo in mobilarno eksekucijo; dalje pa se tudi nikakor ne sme rubiti in prodajati neobhodno potrebno obleko in pa tisto orodje, s katerim si tak dolžnik za-se in za svojo družino vsakdanjega kruha služi; vse drugo dolžnikovo blago pa, bodi mu sicer pri delu potrebno, bodi mu še tako v škodo in sramoto, ako se proda, mora se mu odvzeti, če drugzega ni, da bi se silnega terjavca plačalo.

Jasno je, da je ta neusmiljeni paragraf že brez števila rodovin uničil, kolikor je le človeško rodovino uničiti možno! Zavoljo prave malenkosti se je porušila rodovina za rodovino, a kako težko je zopet postaviti nazaj to poslopje, ki se imenuje rodovina človeška! Država, ki je stotino let to gledala in trpela, bila je v istini dan na dan kakor tista gospodinja, ki je zaklala kokoš, da iz nje dobi drobno jajce! Trdosrčni oderuh je v zavetji onega paragrafa prišel v uborno sobo in tu pograbil in odnesel vse, tudi tisto, kar privošimo svojemu živinčetu. Uborno ležišče, kar sirote imenujejo postelj, lahko je odnesel z zadnje bilke slame vred in mož, upehan od dnevnega trdega dela počitka željan nema, kamor bi položil svojo glavo, žena nema, kamor bi položila novorojeno dete, mati ne, da bi na postelji umirajočemu otroku zatisnila oči. — Kaj hoče početi kmet vzpomladi, ko je treba obdelovati polje, a so mu malo poprej potegnili vso živino iz hleva? Ali naj polje proda, ali je pa zastavit gre? Če je prvo, mu živine že danes treba ni, če drugo, mu je pa morda tudi že čez leto in dan treba ne bo. Da je tudi to jeden izmed tistih upijočih uzrokov, ki nam razjedajo in izpodjedajo kmetški stan, kdo tega ne vé?

Ako tedaj pogledamo na dno žalostnim prikaznim, ki se nam v naši ožji in širši domovini od dne do dne kažejo mnogobrojniše in nevarniše, koliko njih je poglavo naravnost iz te stroge določbe o naših postavah! Ako s človeka strgajo vse, mu vzamejo iz rok zadnjo moč, tisto majhno moč, s katero se je že vzdržal na površji življenja, vzdržal se z velikim naporom, a v vednem strahu in upu, saj se potem ni čuditi, da se nesrečnega moža polasti skrajni obup, ki mu v roko potisne smrt ali zločin. Pretirano pa bi bilo, vso rešitev in pomoč človeka zidati in naslanjati na njegovo duševni pogum, ali pa fatalistično misliti, da ga nepričakovano, srečen slučaj dvigne iz temin ubožstva in siromaštva. Le redko, zelo redko se zgodi, da bi se hiša, ki je zavoljo stroge naše mobilarne eksekucije prišla na beraško palico, še opomogla, da bi si še ustvarila ognjišče domače, tisto redišče, na katerem visijo vse dobrote domače vzgoje, vsi pogoji rednega dela in častnega življenja. Naj nihče ne ugovarja, da so ti žalostni nasledki največkrat le zaslužena kazen, potrebna pokora za dolžnikove grehe. Res je to, da marsikatera družina pade zavoljo zapravljivosti, lahkomiselnosti, pijančevanja in drugih taci pogubljenih strastij, da jo zbog teh slabih lastnostij pokoplje ravno njena glava; ali pomisliti je, da nesrečna kazen ne zadene le očeta, moža, ki jo je zaslužil in jo še prenesti more, nego on potegne za seboj tudi svojo ženo, svoje otroke, tako da ni samo on zgubljen za človeško družbo, temveč tudi cela njegova obitelj. In tega pač človek v lice človeku odobravati ne more, zlasti ker ni nič nenavadnega, da pohištvo, ki je pač še v stanu spominjati na človeško bivališče in človeške odnose, da to pohištvo prodano niti ne poplača stroškov eksekucije, katero pa je vender v smislu §. 340 o. s. r. terjati smel trdosrčni upnik! Država, ki se hoče razvijati in procvetati, gledati mora, da se jej tudi najslabša moč ne pogubi, temveč skrbeti jej je, da ta moč dobiva podpore in krepila, da je čedalje močnejša in zdajnejša. Državna rezona veli, da se posamičnemu in skupnemu rodbinskemu življenju zmirom toliko kapljic krvi pusti, da popolnem ne ugasne in mu je še mogoče, pridobiti si novih pritokov. S tem pa, da se eksistencijam jemlje za življenje najpotrebniše in se jih tako uničuje, s tem se v državi ne nabira in

množi le mrtvilo, nego, kar je še hujše, vzgojuje se jej nesrečni in obupni proletarijat, kateremu končno tudi ni veliko do urejene človeške dražbe, katera njemu, človeku živeti ne dá.

Z veseljem nam je tedaj pozdravljati potrebno ljudomilemu duhu časa primerno izpremembo, katera ima po omenjenem predlogu mobilarno eksekucijo tako omejiti, da se v bodoče poleg najpotrebnejšega orodja ne sme rubiti in prodajati tudi najpotrebnejše pohištvo, zlasti potrebno perilo, postelj, posodo in drugo tako, dalje ne živino, kolikor jo je potreba za obdelovanje polja in sploh za kmetijstvo, tudi ne seno, kolikor ga ostala živina porabi v štirih tednih; slednjič se zarubljeno premoženje nema eksekutivno prodati, če se že naprej vidi, da bi skupilo niti za stroške prodaje ne zadostovalo. Ako se ta izprememba uvrsti mej določbe našega občnega sodnega reda, tega stoletnega častitljivega in interesantnega mozaika, bode to le lepo in velika dobrota za ubožno ljudstvo prebivalstva avstrijskega. Ozir, iz katerih se je davno ali ne davno omejila eksekucija proti civilnim in vojaškim uradnikom, proti delavcem in poslom itd., ti oziri bi se dali deloma tudi navesti tukaj, kjer velja za širne kroge, za kmetški stan odstraniti neopravičeno neprimerno našega eksekutivnega postopka. Toliko pa je vsak človek v Avstriji razvil se in napredoval, da brez strehe, brez bivališča s še tako ubornim pohištvom živeti ne more, in človeško družino, ki bi tavalala mej štirimi golimi stenami, si je v 19. stoletju že težko misliti!

Ne dá se tajiti, da se bode tudi pri tej izpremembi slabe strani iskalo, našlo in poudarjalo. Liberalno nemško časnikarstvo, ki svobodo tako razume, da jo sme drugim jemati, molči o Richterjevem predlogu ali pa straši z njim, češ da je kapitalu nevaren. Ali vsakemu, kdor vé, za kaj se gre, je jasno, da se s tem predlogom ne ovira dela poštenega kapitala, nego delo tistega znanega kapitala, ki se po velikih mestih na drobno ponuja s kazali: „Geld—Geld“. Le tisto krščeno in nekrščeno židovstvo ima si obetati od večkrat omenjene izpremembe kaj škode, katero siromaku daje posojila za visoke obresti, a ga končno z vso silo brez usmiljenja do nazega sleče.

Izrekala se bode tudi bojazen zlasti po deželi,

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Temeljito in jedrnato, skratka dobre uvodne članke spisovati je silno težavno. Njih spisovatelju je pred vsem treba obširnih državoznanskih, zgodovinskih in statističnih vednostij, potem mora znati dobro pregledati in prav razumeti dejanske razmere javnega življenja; ko hitro se z rečenimi lastnostmi strinja še nekaj živahnega duha, bode dotičnik brez posebne težave uzorni spisovatelj uvodnih člankov. Spretnemu člankopisatelju ni treba biti niti uradnik niti učitelj, niti odvetnik niti beležnik, kajti nobeno teh opravil mu ne podeljuje prej zaznamenovanih lastnostij. Pri takem delu ne zadostuje, da kaka plitva uradniška duša brez vseh potrebnih vednostij oholo poudarja, mi jih lahko spisujemo, ker „smo od peresa“. Zato so pa članki teh „samoveščih“ ljudij od peresa tako plitvi in publi, večinoma le kup praznih besedij, res pravi pravcati sinovi njih očeta. Prej se jetreba učiti, temeljito in obširno

učiti, globoko premišljevat razmere in vprašanja političnega življenja narodov, s kratka, treba je znati nekaj več nego lešnike tretji in orehe robkati, potem lahko mirnega srca poprimemo pero ter rojakom pojasnujemo zamotana vprašanja sedanjega javnega življenja. Resno je sedanje javno življenje našega naroda, resno in trezno mora tudi vsak časopis — če je res glasilo narodovo — pretresati vsa naroda dotikajoča se vprašanja. Nespametnih in nevednih glumačev pa narodu ni treba v resnem časopisu. Najkoristnejše bi bilo narodu, da bi za zmirom utihnil časopis, ki

„zdaj jezi se in pridruša,
ker ga nikdo ne posluša,
ker ni abotnosti tak' debele,
da bi v svoje je ne vzel predele;
ker ni je sleparije tak' kosmate,
tak' grde in robate,
da bi lačenberger je ne zagovarjal,
In svetu jo za resnico prestvarjal.

(„Škrat“ in „Brenčelj“.)

O dopisih v slovenskih časopisih smo govorili že na drugem mestu toli obširno, da bi bilo odveč, tukaj znova jih poudarjati. Tukaj le omenimo jedno hibo, ki smo jo parkrat v dopisih zapazovali. Bile

so to popolnem osebne, kaj odurne zadeve. Vsak pametni čitatelj bi jih bil prej iskal v kakej skrivnej, prepovedanej chronique scandaleuse nego v javnem slovenskem časopisu. Rimska „acta diurna“ neso smela nikdar kaj tacega prijavljati in sem od časa rimske oblasti minolo je mnogo stoletij, v katerih je tudi javna navednost mnogo napredovala. Tej javnej navednosti pa kar v zobe bijejo omenjeni dopisi polni osebnih umazanosti. To so res osebnosti, ki nimajo s stvarjo, z javnostjo, z javnim političnim življenjem nikakoršne zaveze, nikakoršne dotike. Drugače je z očitno sleparijo in volkarijo; te nikakor, nikjer in nikdar ne moremo ločiti od sleparja in volka; zato je kaj nespametno, da se slepar in volk silita v javno življenje; narodu so taki ljudje v največjo škodo in sramoto, zato se jih mora vselej braniti, ter jih v tmino in zatuhle kote zavračati, kjer bi imeli celo hvaležni biti ljudem, da jih ne tirajo v javnost. Prej omenjene besede pa nikakor ne zagovarjajo onih osebnih umazanostij, raznih človeških slabostij. Kdo je popolnem brez njih? Pisatelj tega podlistka je tudi v takih stvareh tako natančen, da bi (ko bi mu bilo mogoče) iz našega javnega živ-

da bo kmetijski kredit hudo opešal, ker se posojeni denar ne bode mogel iztirjati iz kmetovega blaga. Ali pomisliti je, da kmet velikokrat kredita išče, ker ga jako lahko dobi, in tudi tu je gotovo, da nova izprememba le tistemu ne bo po godu, ki si iz kredita denar dela. Ta bojazen bode s časom izginila, kmetškemu stanu se najhujše zgoditi ne bo moglo, v najhujšem slučaju si bode še lahko opomogel, plačeval bo svoje dolge, a kmetijstvo pri tem ne bode trpelo.

Omejitev mobilarne eksekucije v naznačenem smislu imeti jo davno kapitalistični in sebični državi Angleška in Amerika; če zbog nje narodsko gospodarstvo v teh bogatih državah ni kvare trpelo, bati se je tega tem manj v Avstriji. In upanje je opravljeno, da bode taka izprememba §. 340. o. s. r. narodom avstrijskim v veliko srečo in čast, ter da bode tudi silnemu socialnemu vprašanju izdela vsaj jedno želo.

Podlost irredente.

Koncem preteklega leta v 28. dan decembra, na obletnico Oberdankove smrti dobil je naš ministerski predsednik grof Taaffe iz Rima čudno, z besedami „Fascio della democrazia“ podpisano pismo, v katerem je bilo 1280 frankov v bankovcih.

V pismu je povedano, da se je vsota nabrala od 35.000 Italijanov po doneskib po 5 „centisimov“ in da ima namen, povrniti Avstriji stroške, katere je izdala v to svrhu, da bi zatrla irredento. V tej vsoti je posebe poudarjenih 187 frankov 60 cent za stroške, ko so Oberdanka obesili. Grof Taaffe izročil je omenjeno vsoto italijanskemu poslanstvu na Dunaji.

Ne treba naglašati, kako razžaljiv je ta čin za nas, kako predrzni so voditelji irredente, a ta slučaj nam kaže, da irredenta kljub prijateljskim razmeram mej Avstrijo in Italijo oholo dviguje svojo glavo, da v Italiji navzlic mnogim in opetovanim zatrjevanjem ni vse, kakor bi moralo in moglo biti, da morajo naši državniki paznim okom motriti razmere v sosednji kraljevini, kajti pogodbe sklenene in pisane nerazrušljive so le tedaj, kadar imajo svoj izvor, svojo zaslombo v vsem narodu, brez izjeme.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. januarja.

Poslanca Lienbacher in Fuchs sta izdala povabilo za osnivanje agrarnega kluba v **državnem zboru**. V tem povabilu pravita, da se volilni redi za državni zbor in deželne zbornice opirajo na načelo zastopstva interesov. Interesi, katere imajo poslanci zastopati v zbornici, dele so v pravni, pravne, gospodarske in narodne. Vendar se poslanci, ko stopijo v državni zbor in deželne zbornice, združijo v skupine po političnih in narodnih motivih, ne pa po gospodarskih, četudi so mnogokrat samo radi poslednjih dobili svoj mandat, in so ravno gospodarski interesi taki, da bi poslanci raznih klubov, kar se tiče teh, s popolnim sporazumljenjem lahko delovali. In najvažnejši gospodarski interesi so agrarni (kmetijski) Zato je potreba, da se ustanovi poseben agrarni klub, kar je tudi mogoče, kar kaže, to da se je že pri ustanovitvi agrarnih društev na Solnograškem oglasilo več tisoč članov raznih političnih strank, kateri so zdaj stvarno in složno posvetujejo

o kmetijskih interesih. Poslancem pa, ki pristopijo k temu klubu, ni treba izstopiti iz drugih političnih in narodnih klubov. — Česki listi obsojujejo to početje, ker se to povabilo ni doposlalo tudi poljskemu klubu in mislijo, da s tem hoče Lienbacher samo razdor sejati mej desnic.

Enquête za reformo kmetijskega pouka na **Českem**, katero je sklical deželni kulturni svet snide se zopet v dan 16. in 17. t. m., da bode nadaljevala svoja posvetovanja. Za podlago tem bosta dva referata: prvi, katerega je izdelal ravnatelj kraljeve česke višje deželne kmetijske šole Franc Dörre, predlaga, da se česki višji kmetijski šoli, kakeršni sti v Taboru in Teschenu spremeniti v „kmetijsko akademijo“, kakeršne so v Nemčiji. Učni kurz trajal bode dve leti, in pri vzprejemu se bode zahtevalo maturno spričevalo gimnazije ali realke, od drugih slušateljev se pa ta pogojne bode zahteval. Drugo poročilo, katero je izdelal potovalni kmetijski učitelj Tekly govori o ustanovitvi posebnih učnih kurzov za kmetške dekline in gospodinje, kakeršni so že dalj časa na Württemberskem, nekaj let pa že tudi na Koroškem in Gališkem. Prvo poročilo pisano je v nemščini, poslednje v češčini. — Pri generalnem zboru staroškega kluba v Pragi naglašal je Zeithamer pri pogledu na prešlo leto, da je organizacija v večih ozirih oslabela in jo bode treba utrditi. Napaka bi bila pregledovati hibe pri raznih volitvah, ter bo treba gledati, da se odpravi vsak razpor v českem taboru. Druga naloga je podpora českih poslancev, katerim se očita, da so premalo dosegli. Res da bi bilo včasih malo več odločnosti želeli, a pomisliti se pa tudi mora, da so Čehi le del velike politične stranke, ki dela večino državnega zbora, vlada pa tudi ni naše krvi, mi jo podpiramo, pa ne identifikiramo se z njo. Pri nas je drugače, kakor na Ogerskem, kjer je vlada izšla iz jedne politične stranke; pri nas o parlamentarne vladi ni govoriti. Mi tedaj moramo računati v vladnimi elementi in z nečeskimi elementi v parlamentarni večini. Zeithamer se je nadalje izrekel proti državnemu jeziku in delitvi česke dežele. Čehi se pa morajo zadovoljiti z začetkom volilne reforme; kar se je do zdaj v tem oziru storilo, ne sme ostati poslednji korak. Ko dobimo pravični volilni red, se bode vtrdila večina in delala z boljšim vspehom.

V dan 22. januarja snide se v Levovu zbor **rusinske** duhovščine, da se posvetuje o uravnanju bire. Sicer se pa sodi, da se bode ta zbor bavil tudi z drugimi političnimi vprašanji. Rusinski list „Slovo“ piše o tem nedavno v nekem članku, katerega sklepa s sledečimi besedami: „V Galiciji živi poltretji milijon Poljakov, ki imajo 4 škofo. Tudi za Rusine, katerih tu živi isto število, morale bi iz pravičnosti ustanoviti se štiri škofije in sicer v Levovu, Stanislavu, Przemyslu in Belci. Poljaki imajo dve vseučilišči in mnogo gimnazij, moralo bi se tedaj tudi za Rusine, ki plačujejo 25 milijonov davka ustanoviti posebno vseučilišče, kakor za Čeha v Pragi. Nadalje naj se osnujejo kmetijske šole v Levovu, Przemyslu, Samboru, Stryju in Sanoku, na Levovskem vseučilišču naj se razlaga tudi dogmatika in pastirska pedagogika v rusinskem jeziku. Noben Rusin bi se ne smel siliti pri sodišči govoriti v drugem jeziku. Poljaki imajo dva ministra in več sekcijskih šefov, tudi Rusini bi morali imeti svoje zastopnike pri centralni vladi. Tudi bi morala rusinska duhovščina imeti pravico voliti svoje zastopnike v postavodajalne zbornice, kakor veleposelniki in kupčijske zbornice.“ Četudi se ne more odrekati pravičnosti tem zahtevam vendar se nam zdi, da Rusini preveč zahtevajo na jedenkrat.

V predčerašnji seji **hrvatskega** sabora govorila sta Vojnović in Gjurović. Prvi našteva razna narušenja ustave, odkar obstoji ogersko-hrvatska pogodba, pravi, da je vpliv ogerskega finančnega ministra neopravičen, da se je Hrvatska prezirala pri investiranju, ter nove železnice samo škodujejo Hrvatskeji. Ogri pravijo, da ima Hrvatska

pet milijonov deficita, on pa misli, da če Srbija in druge male države morejo izhajati, bi tudi Hrvatska, le popolnejša avtonomija naj se jej da. Drugi govornik se pa pritožuje, da se vse preveč meša v politiko, politični boji so že okužili vse kroge, to pa more samo pokopati domovino. On je proti izstopu iz državnega zbora in proti vsakej adresi, kakor tudi proti prepolni avtonomiji. — Včeraj bilo je poslopje deželnega zbora od vseh strani obstrazeno z žandarji in policijo. Pri urodu stali so mestni glavar Zorac, policijski komisar Vidović, jeden uradni kvesture deželnega sabora. Ko je ob 10. uri prišel Starčević, se mu je urod zabranil. V začetku se je interpeloval Baršić, zakaj se je zabranil Starčeviću urod v poslopje deželnega sabora, ker mu je po zborničnem redu prepovedano samo udeleževati se sej, nikakor pa ne posvetovanj v klubih. Zato je ta razsodba bila nezakonita. Predsednik mu je odgovoril, da je to zato zaukazal, ker je zvedel od interpelanta samega, da bode Starčević vsekako prišel k današnji seji; hotel je samo zabraniti še večji škandal.

Vnanje države.

Srbski kralj je vzprejel ob Novem letu (po pravoslavnem koledarju) v svoji kraljevi palači diplomate, ministre in druge dostojanstvenike. Samo ruskega poslanika Persijanija ni bilo, zakaj je izostal se ne ve.

Ko je bil Katkov nedavno v Petrogradu se je govorilo, da se je zameril carju. Govorili so, da je car imenoval napade Katkova na finančne operacije ministra Bunge nepatrijotične in škodljive kreditu **Rusije**, ter da je obisk svojega nekdanjega učitelja naravnost zavrnil. To se z začetka ni verjelo; zdaj se pa, ko „Praviteljstveni Vjestnik“ naravnost pobija Katkova napade, dozdeva ta govorica mnogo verjetnejša, in Katkov kot posvetovalac krone zgubil je jako mnogo veljave. Katkov boče še jedenkrat priti k carju, da se opraviči. — Kakor Gazette de Lausanne javlja odpotoval je ruski minister vnanjih zadev Giers včeraj iz Montreux-a, in podal se v Freiburg, kjer je prenočil. Danes pride v Stuttgart, od tam pa odide na Dunaj. Spremljata ga njegov sin Konstantin in poslaniški svetnik v Londonu, knez Cantacuzene.

Vsi bolgarski listi, ki izhajajo v **Vzhodnej Rumeliji** zahtevajo, da se ta dežela združi z Bolgarijo zdaj, ko poteče petletni obrok Vogoride-sovega gouvernerstva.

Predčerašnji **francoski** ministerski svet se je posvetoval o budgetu za prihodnje leto in sklenil, da se stroški vseh ministerstev kolikor se da znižajo. — Telegrami admirala Couberta iz Hanoia dne 8. in 9. t. m. javljajo, da se pomorski roparji prikazujejo v manjšem številu, odkar je vzet Sontay v okrožji Hanoiškem in Haiphonskem. „Črni prapori“ zažgali so več sel na levem bregu Črne reke. Pošiljajo se pogostem rekognosciranju proti temu kraju. Telegram poslanika Tricou iz Hue poroča, da ga je mladi kralj prijazno vzprejel in mu naročil sporočiti njega prijaznost in udanost francoske vladi, in obljubil je držati se s Francijo sklenjene pogodbe vendar se nadeja, da bode francoska vlada omehčala trde pogoje! Kralj je še le petnajst let star, ime mu je Kienphur. Vlado zdaj vodi bivši finančni minister in provzročitelj najnovejših uporov. Zdaj se pa vidi, da je pripravljen ubogati Francijo. — Kitajski poslanik Tseng ni prišel v Pariz, on je še vedno na Angleškem.

Niti angleška vlada niti angleški listi neso z **egiptovskim** ministerskim predsednikom Nubar pašo nič kaj zadovoljni. Vlada se boji kakih intrig novega ministerskega predsednika s Turčijo, morda tudi s Francijo, ki bi utegnile preprečiti angleške namere. Listi se pa jeze nanj, ker sodijo, da dela na to, da bi se zopet ustanovila angleško-francoska kontrola. — Za varstvo trgovinskih interesov v Sudanu podpisuje se neka peticija na podkralja in

ljenja porinil vse one može, ki kažejo grde osobne madeže na sebi. A svet je privajen soditi milostljivejše ter prezirati take osebnosti, da svet celo zaupanje skazuje nekaterim osebnostim omadeževanim možem, ko hitro so v drugih stvareh res značajni in poštenji. Zato pravim, da je strahovito grdo, prav surovo v javnost, v časopise tirati take osebnosti, ki nimajo z javnim življenjem prav nič opraviti. Pri takih slučajih se nesem čudil toliko dopisnikom; čudil sem se tembolj urednikom dotičnih novin, da so sprejemali osobne umazanosti v časopisne predele. Takta, takta je treba, (zlatega konja za dobro slovensko besedo)! Hvala Bogu, se ta grda hiba še ni toliko urinila v slovensko časopise, mej širokoustnimi Nemci so jo vzgojili v posebno stroko, rekše „Revolverpresse“; mi Slovenci še primerne izraza za to nemamo; tem izobraženim Nemcem, ki so pri vseh narodih vso inteligenco in ves kapital v zakup vzeli, pa še „revolverpresse“ ni zadostovala in v državnem zboru jim je neki poslanec ustvaril „Kanonenpresse“, ki si v veliki meri polni žep z onimi osebnimi umazanostmi.

Pohujšanje sicer mora biti, a gorje tistemu,

ki pohujšanje daje; bolje bi bilo, da — — pravi sv. pismo. Zato ne moremo dosti ostro obsoditi nemarnega in nevsnega pisatelja in ureditelja, ki take grde umazanosti, take osebnosti in napake po časopisih občinstvu prijavljata. S takimi stvarmi se v političnem življenju ne dokaže ničesar, le svet se pohujšuje, zlasti mladina, jedina nada boljše naše bodočnosti, da se izrazim z besedami preslavnega Lamartina. S takimi osebnimi napadi časnikar nameruje pokončati le osobo nasprotnega mu politika; nikakor mu pa ni spodkopaj njegovih morebiti kaj zdravih političnih načel, političnih načel, ki jih morebiti odobruje večina skupnega naroda. S takim umazaniam orožjem bojevati se zoper političnega nasprotnika, je tudi kaj nepošteno, je prav hudičevo za vsakega časnikarja, ker vsak pametni človek sprevidi, da se nasprotnik z enakim orožjem v časopisu braniti ne more, ali tudi braniti neče. In ko bi se hotel, kam bi zašlo slovensko časopisje? Odgovor temu vprašanju radi prepuščamo slovenskemu čitateljstvu. Zato bi imela biti uredniku vsakega slovenskega lista sveta dolžnost, da bi vse take stvari, ki količkaj cikajo na osebnosti človeške slabosti, krepko in dosledno zavračal iz

predalov svojih novin. Zasedoval sem tudi, da za tako umazano orožje grabijo le nesramne šleve in oholi publeži, ki ne poznajo drugih pametnih razlogov, s katerimi bi svojega protivnika v kozji rog uganjali; le redkoma politična strast nekatere bolj plitve pisatelje toliko zaslepi, da kot besneži mahajo okoli sebe ter udrihajo tudi s prej zaznamovanim umazaniam orožjem. Razumni čitatelji in razsodni politiki na prvi hip spoznajo to ničevno bojevanje, ki pa npravitosti skupnega naroda silno škoduje; spodjeda mu zaupanje v vse svoje voditelje. Prav zlobni, prav — — a zadosti, ker vem, g. urednik, da mi bodele že tako prečrtali zadnje ostre besede, ter me pri bodoči tihi maši znova karali, da imam „tako neusmiljeno grozno pero“. Naj le sega vsaka beseda do kosti; moj namen je pač pokazati razne hibe v našem časopisju in že začetkom sem poudarjal, da se ne bodem sladkal in lizal nobenemu časnikarju. Kdor pa hoče hibe nase obračati, po volji naj mu bode. Pomisli naj, kako imenitna stvar je narodu njegovo časopisje, kako sveta stvar mu je in „sveti stvari, pravi pesnik, sveto služimo!“

(Dalej prih.)

evropske generalne konzule, v kateri se protestuje proti temu, da bi se ostavil Sudan, kajti letni uvoz v Sudan znaša nad 2 milijona, izvoz pa nad 11 milijonov, tam je 15.000 kristjanov in 40.000 Egipčanov, 1000 evropskih in 3000 egiptovskih trgovinskih hiš. — „Reut. Bur.“ javlja se iz Suakina, da je Backer-paša vrnil se iz Massauah v Suakim, da priredi vse, da se preloži glavno središče vojnih operacij iz Suakima v Massauah. — Polkovnik Zohrab podal se je v Carigrad, da nabere 1000 Albancev za egiptovsko vojsko. — Pri nekem meetingu v Newcastleju je predvčerajšnjim angleški finančni minister izjavil, da vlada zaradi kolere in pobitja Hick-paše ni mogla umskniti svojih čet iz Egipta. Vlada Egipta ne more prepustiti anarhiji. Naloga vlade bila je težja, nego se je mislilo, vendar se ni nič takega prigodilo, da bi se ta naloga ne dala s časom in potrpežljivostjo rešiti.

Dopisi.

Iz Gradišča 16. januarja. [Izvirni dopis.]

„Le začniva pri Homerih;
Prosil reva dni je stare,
Mráz Ovida v Pontu tare“ itd.

Tako opisuje neumrli Prešeren pevčovo osodo. Ko te besede bērem, spominam se siromaka pevca v — Ljubljani. Bog ga je duševno bogato obdārīl, a materialno popolno zanemārīl. Nima svoje strehe, ne imetka, ne službe. Poleg tega ubogi trpīn ne more ganīti z mesta brez ljudske pripomoči, ker so mu udje „malega ohromljeni! Tare ga reva, mráz in glád. Jaz sem ga sicer o neki priliki blizu takó-le tolažil:

„Nalóžil ti sicer je néba vladár
Telesnih slabostí in srčnih britkostí;
A dal ti za to je duševnih krepostí,
Podārīl ti petja nebeški je dár.

Ko tare te teža rev in rán,
Naj petja nebeški glas te tolaži,
Da v bolnem telesi duh močan
Lehkó prebiva, — ti svétu dokáži!“

A sam spoznam, da trpljenje, revščina, stradanje človeku pristrizeta peruti ter mu zavirajo krepak vzlet. Mnogo nam je sicer ta siromak pesnik že lepih pesmic podārīl, pa uverjen sem, da bi jih še več in lepših, ako bi bil zavarovan vsaj zoper stradanje.

Slovenci imamo navado dajati zaslužnim pisateljem kamnate spomenike na — grob; bolje bi bilo dati jim, ako so v takih žalostnih razmerah, kot pesnik, ki ga jaz imam v mislih, — toliko kruha v — življenji.

Jaz nikomur nič ne očitam: nekateri so za ubozega pevca že nekaj storili, drugi mu pomagati ne morejo, a tretji za njegovo britko osodo ne vedó, ali pa se ga ne spomnijo pri obilosti svojih opravkov. In te zadnje opozarjam nanj! — Zlasti naj se blagovolijo spomniti pisatelji in lastniki slovenskih listov svojega sotrudnika in tovariša ter naj mu vsaj premožnejši prepusté del svojih nagrad.

Konečna beseda veljá najpremožnejšemu in najsrečnejšemu vseh slovenskih pisateljev, g. J. Kersniku, možu, ki je brez dvojbe plemenitega srcá. Jaz dobro vem, da je on prevzel lastništvo „Zvonovo“ iz blazega namena, da bi „Zvon“ podpiral in zakladal, ako bi to zahtevale neugodne razmere. „Zvon“ zdaj trdno stoji in delavcem in lastnikom celo nekaj nese. Kakor je tedaj imenovani gospod prevzel lastništvo iz plemenitega namena, naj ga na to iskreno prošnjo blagovoli odstopiti še iz plemenitejšega siromaku — pevcu — J. Cimpermanu.

S. Gregorčič.

Iz Maribora 15. jan. [Izv. dop.] Govoreč na tem mestu o nunskeji šoli pri sv. Petru nižje Maribora, smo naglaševali, da se dekleta v tej šoli premalo odgojujejo v iskrenem rodoljubju in da se prepovršno učé materialnega jezika, ter smo to svojo trditev podpirali z dejanskimi dokazi. Dekleta se, prisvojivši si nekoliko nemščine, po dubu in srci skoraj čisto potujčena vračajo domov. To in le to smo poudarjali in poudarjamo še danes. Ker pa gosp. zagovornik sicer marsikaj pripoveduje, o tem pa skoraj molči, tedaj sodimo, da je našej izjavi pritrdil. Po nikomur se nam toliko rodovin ne potujči nego po ženskah. Ako že tedaj prihodnje matere učimo nemški, učimo jih vsaj tako, da se v tej nemščini ljubezen do materinščine, do domačega rodu ne utopi, temveč trudimo se na vso moč odgojiti vrle in zavedne Slovenke. Dokler se bode pa nemščina čez potrebo pred slovenščino poveljevala, dokler se bode otrokom po raznih načinih vcepaval tuji duh, dokler se dekleta ne bodo odlikovale po lepi slovenski besedi v govoru in pisavi, pa tudi po svojem vzglednem domoljubju, tako dolgo — ponov-

ljamo še jedenkrat — bodo te šole našemu narodu nemu principu več škodovala nego koristile. — Da so se razni nadzorniki o šoli pohvalno izrazili, to našo trditev le podpira, vsaj vendar vemo, katere šole se pri nas posebno hvalijo, kar se še več čita, na to ne bomo odgovarjali, ker se ničesar ne dokazuje proti resnici naše izjave.

Domače stvari.

— (Gosp. Anton Žuža), kanonik v Laškem trgu obolev je tako nevarno, da se je pri visoki njegove starosti bati najhujšega.

— („Obrtnika“) izšla je včeraj prva letošnja številka in opravičuje popolnem oceno, izrečeno v našem podlistku. Vsebinska: K novemu letu. — Ali je potreben obrtnikom lastni časnik? — Preskrbljenje delavcev. — O komunizmu in socializmu. — Razne stvari. — List, izhajajoč v 16. dan vsakega meseca, prinaša na 8 straneh obilo in prav umestnega gradiva. Ker je cena samo 1 gld. 80 kr. za vse leto, 90 kr. za pol leta, si ga lahko vsak naroči. Naročnina naj se pošilja uredništvu, ali pa na tiskarno gg. Klein in Kovač v Ljubljani.

— (Ledenica v Ljubljanski klavnic) napolnjuje se sedaj po naročilu mestnega magistrata, oziroma g. župana Grassellija na željo Ljubljanskih mesarjev zopet z ledom, kar se lansko leto ni zgodilo, ker se je led zalagan v ledenico mestne klavnice v prekratnem času stajal, tako da so bili vsi za led izdani stroški zaman. Letos je namreč praktični podžupan g. Fortuna, nasvetoval jako praktične, se ve da le začasne poprave pri ledenici, po katerih se vsaj deloma odstranijo prejšnje po samoglavnosti bivšega inženirja Wagnerja pri zidani ledenice napravljene napake, tako, da se sme upati, da bode ledenica v mestni klavnici mnogo dalje ohranila led, nego do sedaj. Mesarji Ljubljanski so s tem naročilom mestnega magistrata jako zadovoljni, ker jim gre kot poštenim obrtnikom le zato, da prodajajo občinstvu lepo ohranjeno in zdravo meso, kar je pa le v klavnični ledenici možno.

— (Občni zbor mesarske zadruge) včeraj popoldne bil je jako mnogobrojno obiskan. Kot vladni komisar bil je navzoč mestni komisar g. Tomec. Predstojnik mesarske zadruge g. Štrukelj pozdravil je v slovenskem govoru zbrane ude in razložil namen občnega zbora. Potem so se obravnavala in vzprejela pravila za mesarsko zadruzo, kakor je iste pri prvem občnem zboru izvoljeni odbor sestavil. Veliki mesarji plačali bodo upisnine v zadruzo 10 gld., manjši 6 gld., tisti pa, ki koljejo prav malo živine 3 gld. Vseh mestnih mesarjev je nad osemdeset. Obravnave vršile so se seveda le v slovenskem jeziku, kakor so tudi pravila slovenski sestavljena. Pred zborovanjem poprijel je hišni posestnik in mesar Franc Slovša besedo in prav krepko priporočal mesarjem naročiti si „Obrtnika“ naglašaje, da slovenski obrtniki morajo z vsemi močmi podpirati, da se ohrani slovensko njih glasilo. Takoj se je razen starih naročnikov, katerih je precejšno število mej Ljubljanskimi mesarji, oglasilo še deset novih naročnikov na „Obrtnika“ kateri so tudi precej celoletno naročnino plačali. Prav tako! Naj bi drugi obrtniki posnemali Ljubljanske mesarje!

— (Gosp. Löschnig), katerega so nemškutarji kandidatom postavili proti gosp. Božidaru Raiču, propal je v svoji lastni občini pri št. Janži na Dravskem polju, akoravno je bil perovodja in je sam sebi dal glas. Izvoljeni so kot volilni možje trije narodnjaki: Fran Ogrizek, Jakob Golob in Jakob Šolar.

— (Gosp. Blaž Štembov), duhovnik Ljubljanske škofije vzprejet je v škofijo Zagrebško in postal je kaplan v Kamenskem in Karlovškem okraju.

— (V št. 12. „Slovenskega Naroda“) je mej „domačimi stvarmi“ omenjeno o nekim nesrečnej, ki so ga 14. t. m. tik železniškega tira na Planinske postaji „hudo ranjenega“ in vsega „zmerzlega“ našli. Temu je bil on sam kriv, kajti skočil je iz že vozečega vlaka v pijanosti in se nekoliko na glavi ranil. Ko so ga v Postojino pripeljali bil je še ravno tako zmrzel, a ne toliko od mraza kot od pijače. Ko je tukaj na postaji že več ur na zraku ležal, se je še le nekoliko otajal; pobit je bil pa malo. Izročen je bil zavoljo svoje lastne malomarnosti politični oblasti v kaznovanje. Zdravnika ni bilo nič treba. Bil je iz Postojnske okolice doma, in se že zdaj prav dobro počuti na svojem domu.

— („Tržaški Sokol.“) V odborovej seji dne 15. t. m. bil je izvoljen podstarosto gosp. dr.

Longhino, tajnikom g. Josip Drašil, blagajnikom gosp. Fran Kalister. — Društvo priredi v 26. dan t. m. velik ples, na 26. dan februarja pa „plesnu krabuljnu zabavu“. Obekrati v salonu „Monte Verde“. Začetek ob 9. uri. Ustopnica za osobo 1 gld., za obitelj 2 gld.

— („Zlata Praha“) je brez ugovora najlepši slovanski ilustrovani list, kar jih v Avstriji izhaja. Slike so izvirne in tako umeteljno izdelane, da se smejo v spored staviti z najlepšimi nemškimi, vsebina, tisk, papir vse kaže solidnost podjetja. V ravno došlej nam 3. številki dopada nam mej slikami posebno portré znanega skladatelja Bedřicha Smetane. Ta lesorez je uprav mojsterski izdelan. „Zlata Praha“ izhaja vsaki petek, na 12 straneh velikega formata in stane za vse leto samo 9 gld., za pol leta 4 gld. 60 kr. Jako koristno in potrebno bi bilo, ko bi nekateri naših razumnikov, naša društva posegla po tem prelepem in jako spretno uredovanem listu. Vzajemnost slovanska ne bodi samo prazna fraza!

— (Literarno-zabavno društvo „Triglav“) ima svojo šesto redno zborovanje v petek dne 18. t. m. v gostilni pri „Bierjackel“ in sicer ob 8. uri zvečer. Dnevni red: I. Prečitane zapisnika. II. Poročilo odbora. III. Volitev odbora. IV. Razni predlogi. Gosti dobro došli! Odbor.

— („Čarovnika“,) prof. Wunnink iz Amsterdamu in Slovenec Zupan sta dala včeraj zvečer v čitalnični restavraciji drugo bolj obiskovano predstavo, s katero je bilo občinstvo popolnem zadovoljno. Danes zjutraj odpotovala sta v Domžale in Kamnik.

— (Razpisano je mesto) svetnika pri c. kr. nadsodnji v Gradci. Prošnje do konca t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 16. januarja. Na Lončariča, ki je v deželnem zboru stavil predlog, da se Starčević izključi, metali so na Jelačičevem trgu jajca. Jedno osobo so prijeli.

Zagreb 17. januarja. Nevolja o insultovanju Lončareviča, ki je bilo brez dvojbe dogovorjeno, je splošna. V narodnem klubu se je ponavljaje razpravljalo vprašanje, bi li ne kazalo, deželni sabor prestaviti v Osek. Če se bodo skandali nadaljevali, utegne se to tudi zgoditi. Predsednik Krešić podal se je k banu, da v imenu zbora dobi zadoščenje od mesta.

Metković 16. januarja. Delo na železnični progi Metković-Mostar prične se v kratkem. Proga bode 40 kilometrov dolga in se ima že novembra t. l. izročiti prometu.

Spiljet 16. januarja. Ljudske šole, ki so bilo zaradi boleznij dva meseca zaprte, so se zopet otvorile.

Linz 16. januarja. V Hallstadtu udril se je plaz, ki je polomil gozd in zasul železnično progo 300 metrov na dolgo. Plaz je 15 metrov na debelo.

Razne vesti.

* (Dinamitna patrona v žepu). Na Starega leta dan sedelo je v Bregenzu v gostilnici „Neue Welt“ kakih petnajst oseb, kar se zasliši silen pok, vse luči ugasnejo! Ko nazadnje preneso luč pokazal se je strašen prizor. V sobi stal je čevljar Joakim Einsle; obleka je bila vsa strgana, koža in meso na rokah in nogah na večjih mestih odrgneno do kosti. Poleg njega bila so tla prebita, okna so bila razsuta v sobi ležali so razmetano deli stropa, polomljeni stoli, pobite steklenice in kozarci. Razen omenjenega čevljarja bili so ranjeni še trije fantje in krčmarjeva hči. In kaj je bil uzrok te nesreče? Einsle je svoje lahkomiselnosti imel v žepu dinamitno patrono, kajti hotel je po tamošnjem deželnem običaji pozdraviti Novo leto s streljanjem. Zakaj da se je razpočila patrona se še ne ve. Einsle bode moral svojo lahkomiselnost poplačati z življenjem.

* (Ženski velikan.) V Londonu je nedavno umrla omožena ženska po imenu Anna Djonne, ki je tehtala 200 angl. funtov, bila 9 čevljev visoka in okrog pasa je merila tri čevlje. Umrla je v 39. letu svoje starosti.

Tuji:

dne 15. januarja.

Pri **Slonu**: Krauss z Dunaja. — Schröft iz Maribora. — Goritz iz Grada. — Mihelčič iz Zagorja. — Hoffmann iz Pulja.

Pri **Malič**: Hochmuth, Schak z Dunaja. — Moline iz Rudolfovega.

Pri **avstrijskem cesarji**: Zagorjan iz Pudoba. — Ferič iz Zagreba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
16. jan.	7. zjutraj	739.83 mm.	- 4.8° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. pop.	740.50 mm.	+ 1.4° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	742.48 mm.	- 4.2° C	sl. svz.	jas.	snega.

Srednja temperatura - 2.5°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 17. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	55	kr.
Srebrna renta	80	10	"
Zlata renta	100	20	"
5% marčna renta	94	15	"
Akcije narodne banke	848	—	"
Kreditne akcije	300	—	"
London	121	10	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	60 1/2	"
C. kr. cekini	5	71	"
Nemške marke	59	30	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123	"
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169	"
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	—	"
Ogrska zlata renta 6%	121	20	"
"	88	70	"
"	86	40	"
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	—	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	"
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	109	90	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75	"
Kreditne srečke	100 gld.	170	25
Rudolfove srečke	10	20	"
Akcije anglo-avstr. banke	120	112	50
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	220	25

Kupi se

Wertheimova pokladnica št. 3.

Ponudbe naj se naznanijo administraciji „Slovenskega Naroda“.

Pri rudniku v Zagorji

daje se

restavracija v najem.

Letna najemščina znaša 300 gld. — Kdor želi pre-
vzeti in je oženjen, ter krčmar po obrtu, naj se
obrne do **24. januarja 1884 na rudniško**
vodstvo v Zagorji, kjer se tudi izvedo na-
tančnejši pogoji.

(49—1)

NARODNA TISKARNA
v Ljubljani
priporoča po nizki ceni
vožne liste
slovensko-nemške in
nemške.

(21—3)

Zahvala.

Pred nekaj leti je bila moja soproga močno bolna,
tako da ni bilo nič več upanja, da ozdravi, pa okrajni
zdravnik gosp. **Ludovik Zalokar** v Velikih Laščah se
je toliko potrudil in jo tako vestno oskrbelj-val in zdravil,
da je v kratkem času popolnem ozdravela.

Tako sem tudi jaz dne 8. decembra p. l. močno
zbolel na plućah, da kar dihati nesem mogel in sem pre-
viden s sv. zakramenti, vsak trenutek bil v strahu za svoje
življenje. In nagla pomoč omenjenega gospoda zdravnika
mi je pripomogla, da zdaj zopet morem reči: „Hvala Bogu,
da sem zopet pri dobrem zdravju!“ Za vestni trud in po-
moč pri mojej in moje soproge boleznih, izrekam gospodu
zdravniku s tem najtoplejšo zahvalo in ga kot izvedenega
zdravnika priporočam vsem, kateri potrebujejo zdravniške
pomoči.

J. Št.,
v. p.

Razglas.

Davkoplačevalci se opozorjujejo, da so obroki
za uplačevanje cesarskih davkov za l. 1884. sledeči:

1. Za zemljiški (gruntni) davek: vsak mesec
do zadnjega dne meseca;
2. za hišni davek: vsako četrtletje, in sicer:
1. februarja, 1. maja, 1. julija in 1. oktobra;
3. za pridobinski davek (za patente): 1. ja-
nuarja in 1. julija;
4. za dohodninski davek: koncem vsacega če-
rtletja, in sicer do zadnjega dne marca, junija, sep-
tembra in decembra.

Ako se ne uplačajo davki najdalje v 14 dneh
po preteku teh obrokov, se računajo od dotičnih
zneskov obresti, 4 tedne pozneje se pa izterjajo
davki z eksekutivnim opominom, oziroma po ekse-
kutivni rubežni.

To se naznanja, da vé vsak ob pravem času
uplačati svoj davek ter se izogibati eksekutivnemu
izterjanju.

Mestni magistrat v Ljubljani,
v 2. dan januarja 1884.

Župan: Grasselli.

Slika pesnika S. Gregorčiča

dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narod-
nej tiskarni“ — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

5000 1 (788—9)
ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko
obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Blesteca razpela

mojsterski plastično izdelana, ču-
dovito lepega vida etc.

Ta razpela so pobarvana z
novoiznajdenimi, izključno privi-
legiranimi, po noči svetlečimi
se kristalini barvami, katere se
nikdar ne pokvari in se svetijo
tako, kakor kresnice o poletnej
noči; v jednaki sviti in lepoti
blestijo tudi ta od nas iznajdena
ob sebi svetla razpela.

Za briljantno svetlost se jamči.

Cena jednemu gl. 2.50, finejšemu gl. 3.75, izredno
lepo izdelanemu gl. 5.—

Pošiljajo se za gotovino ali pa po poštne povzetji.

Dobivajo se jedino le pri

Klingl-u & Baumann-u na Dunaji,
I., Tegetthoffstrasse 3.

NB. O ponarejstvih se svari; vsako naših novoizum-
ljenih blestečih razpel nosi našo varstveno znamko
(K. & B. Wien). (750—5)

Gospod Fragner!

Prosim Vas, račite mi po pošti poslati za priloženih 10 gld. zabojček z de-
setimi steklenicami Vašega dr. Rosovega zdravilnega balzama. Ob jednem mi do-
volite Vam objaviti, da je to zdravilo izredne dobrote, kajti izza treh mesecev,
kar ga uživam, ne čutim nikakršnih bolečin v želodcu, dočim sem jih prej 10 let
trpel. Nadalje ozdravil je tudi mojo soprogo bolečine na jetrih, katere je prej
mnogo let trpela in ohrani mi sedaj tudi moje otroke po polnem zdrave, obvaru-
joč nas posebno mrzlice, ki je tukaj tako pogosta. Vzprijemite, gospod, zadržilo
mojega visokega spoštovanja, s katerim se znamenovam

Kazimir Masalski,

nadzornik železničnih gradb v Aleksincu, v Srbiji.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.
Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni
pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se
prebavljenje uravna, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprjeni in
slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno
pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetji, bljevanju, telesnih
in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zastinjenju,
krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in
melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja svo delavnost prebave, napravlja kri
zdravo in čisto in telesu da zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvr-
snega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal
in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na
frankirane dopise na vse kraje proti poštne povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj
povsod izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarn B. Fragnerja v Pragi
zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes,
ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega
balzama.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu
orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vlj. Mayr**, lekar; **Eras. Birschitz**, lekar;
Jos. Svoboda, lekar; **J. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojni: **Fr. Baccaricchio**,
lekar. V Kranju: **K. Šavnik**, lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar.
V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Christofolletti**, lekar; **R.**
Kürner, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar. V Oglej: **Delia Damaso**, lekar. V
Trstu: **Ed. de Leitenburg**, lekar; **G. Prendini**, lekar; **G. B. Foraboschi**,
lekar; **Jak. Serravato**, lekar. V Zagrebu: **C. Arazin**, lekar.

Vse lekarnice in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-
Ogrske imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Isto tam:

Praško vseobčno domače mazilo,

gotovo in izkušeno zdravilo zoper prisad, rane in ulesa.

Dobro rabi zoper prisad, ustavljanje mleka in če postajejo ženske prsi trde,
kadar se otrok odstavi; zoper abscese, krvava ulesa, gnojne mozoljčke, črni
tur; zoper zanohtnico ali takozvanega črva na prstih; zoper obustavljanje, otekline,
bezgavke, izrastke, morsko kozo.

Vsak prisad, otekline, ukoščenje, napihnenje se kmalu ozdravi; kjer se je pa
pričelo uže gnojiti, ule izsesa v kratkem in brez bolečin ozdravi.

V škatlicah po 25 in 35 kr.

(144—15)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani
naglušnost, in po njem se dobi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.

Novo otvorjena zaloga čevljev

Wien, I., am Hof Nr. 5,

pri

Damen-Glück!

priporoča častitemu občinstvu iz najboljšega blaga

obutev,

lastni izdelek,

vsake vrste za gospode, gospe in otroke na veliko izbero, naje-
gantnejše narejeno in po najnižjih cenah. — Naročbe iz provincij po
meri in poprave se hitro izvrše. — Ilustriran cenik z navodom, po katerem si
lahko vsak sam nogo zmeri, pošlje se zastoj in franko.

Schuh-Magazin „zum Damen-Glück“,
Wien, I., am Hof Nr. 5.

(23—1)

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nájmo to pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše
se rabijo zoper bolezni v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, bolezni na koži, v mož-
ganih in ženski bolezni; čistijo kri in lahko odpravljajo blato. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in
pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje,

gotovi vir vseh bolezni. Ker so posledkorne, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odlikovane z jako
častnim pismom čednega svetnika Pitha.

Jedna škatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem škatljic skupaj, 120 pil, velja
samo 1 gld. a. v. (708—8)

Philipp Neustein
Apotheker

Svarjenje! Vsaka škatljica, ki nima firme: **Apotheke zum**
heiligen Leopold in na zadnji strani naše
varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne
kupi.

Pazite se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neupliva-
nega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva
Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodilu
za rabo poleg stoječi podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: **Apotheke „zum heiligen Leopold“** des
Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.
Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franko jeden zavitek.